

Dr. Abonyi Tamás

NÉBIH Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatóság

Végzettségek:

- Állatorvostudományi Egyetem, 1981.

Kutatási terület:

- Haszonállatok egészségvédelme, állománydiagnosztika

Korábbi munkahelyek:

- MTA Mezőgazdasági Kutató Intézet Kísérleti Gazdasága
Martonvásár,
- Állatorvostudományi Egyetem Belgyógyászati Tanszék és Klinika,
- Pfizer Kft., Állategészségügy

Jelenlegi munkahely:

- A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Állategészségügyi
Diagnosztikai Igazgatóságát vezeti

nébih

termőföldtől
az asztalig

Szarvasmarhák (Bovidae) IBR betegsége

Dr. Abonyi Tamás

Szarvasmarha-ágazati Szeminárium
Szolnok, 2019. szeptember 19.

IBR

Az IBR a Bovidae család, heveny, lázzal, orrfolyással, kötőhártya gyulladással, esetleg agyvelő gyulladással, vetéléssel járó, vírus eredetű megbetegedése.

Kórokozó a BoHV-1, a vírust 1956-ban az USA-ban izolálták!

1959-ben felismerték, hogy a szm. Göbös vulvovaginitisét (IPV) is ez a vírus okozza!

Hazai előfordulása Tanyi (1990), Kudron (1999) szerint a nagylétszámú állományokban 80% feletti volt.

Hazai mentesítés kezdete 2002!

IBR
fertőződés,
kórfejlődés

A fertőződés közvetlenül, döntően aerogén úton történik, de a testváladékok is tartalmaznak vírust, az ondó is!

A vírus az ondóban már a szeropozitív válás előtt jelen van, ondóval hónapokig ürülhet!

Állományon belül, relatív lassú terjedés figyelhető meg, kivéve speciális körülményeket...

Egész életre szóló vad vírus elleni áthangolódás (gE pozitivitás)

Klinikai kép

Változatos, függ az állat korától:

5-6 hónapos borjú esetében, 2-5 nap lappangási idő után magas láz, köhögés orrfolyás, étvágytalanság, savós, majd nyálkás gennyes orrfolyás, nehezített légzés, kötőhártya gyulladás, egyes állományokban hasmenés.

Klinikai kép

Növendék marha, fiatal tehén esetében, rhinotracheitis, láz, köhögés, nehéz légzés, orr-, szutyak nyh kipirulás.

Tejelő teheneknél tejcsökkenés.

Később szemhéj-, kötőhártya-gyulladás, nedves köhögés.

Az orrnyh és a szutyak nyh gyógyul.

Súlyos esetben az orr nyálkahártya kölesnyi-lencsényi területen elhalhat, ekkor törmelékes gennyes az orrfolyás.

A betegség többnyire (csak a vírus van jelen) jóindulatú, gyógyulnak az állatok,

de bakteriális felülfertőződés során kialakuló tüdőgyulladás esetén 20%-ot meghaladó elhullás is lehet!

Klinikai kép

Agyvelő gyulladással járó forma 5 hónaposnál fiatalabb állatoknál. Az előbb említett orr- és szutyak nyh elváltozásokon túl, idegrendszeri tünetek, feszes járás, kényszermozgás, fokozódó bódulat, opisthotosus, 5-7 nap alatt elhullás.

Egyes állományokban 5-25% előfordulást is tapasztáltak.

Kórokozó a BoHV5 vírustípus.

Vetélés viszonylag ritka! Kedvezőtlen tartási körülmények esetén volt tömeges vetélés is!

Klinikai kép

Nemi szervi forma esetén:

Hím ivarnál infectious balanopostitis (IBP)

Nő ivarnál infectious pustular vulvovaginitis (IPV) alakul ki.

A nemi szervek nyálkahártyája duzzadt, kipirult, érzetesen belövellt, rajta kölesnyi szürkés-sárga göbök alakulnak ki, melyek összefolyhatnak.

A göbök feltörnek, helyükön sekély kimaródások lesznek, miközben a hüvelyből nyúlós váladék ürül néhány napig.

Ritka az endometritis és az orchitis.

Heveny szakaszban nem fogamzik, de 2-3 hónappal később visszaáll a termékenység.

Az IPV nem jár vetéléssel, az átvészeléssel rövid immunitás alakul ki, újra jelentkezhetnek tünetek...

Diagnosztika

Klinikai tünetek alapján,

vírusizolálás, PCR:

Szerológiai úton:

módszer	vadvírus	Vakcina vírus
gE Elisa	pozitív	negatív
gB elisa	pozitív	pozitív
Vírus neutralizálási próba (VN)	pozitív	pozitív

Mentesítés

Problémáink: .....

Köszönöm a figyelmet!